

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Τετάρτη, 10.10.2018 – Σάββατο, 13.10.2018

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης διοργανώνει από 10 έως 13 Οκτωβρίου 2018 το «Πειραματικό Εργαστήριο Κοροπλαστικής» ως παράλληλη δράση στο πλαίσιο του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου «Το ειδώλιο στον βορειοελλαδικό χώρο από την προϊστορία έως τους ρωμαϊκούς χρόνους» και της τρέχουσας περιοδικής έκθεσης «Ειδώλιο. Ένας μικρόκοσμος από πηλό». Οι παραπάνω εκδηλώσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018.

Η δράση απευθύνεται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Μουσειολογίας, Σχολής Καλών Τεχνών και Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων τέχνης, για τη συμμετοχή των οποίων απαιτείται εγγραφή. Η παρακολούθηση του εργαστηρίου είναι ανοιχτή στους συμμετέχοντες στο Συμπόσιο.

Το εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί υπό την εποπτεία και καθοδήγηση αρμόδιων κεραμιστών, σε άμεση συνεργασία με αρχαιολόγους και συντηρητές του ΑΜΘ.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ημέρα 1: ΤΕΤΑΡΤΗ, 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

16.00 - 16.30 **Εγγραφές - Υποδοχή συμμετεχόντων**

16.30 - 19.30 **Από το πρόπλασμα στο ειδώλιο**

Συνοπτική παρουσίαση της θεματολογίας, του πλαισίου και των στόχων του πειραματικού εργαστηρίου κοροπλαστικής.

Επίδειξη κατασκευής μήτρας ειδωλίου σε πηλό¹.

Κατασκευή πήλινων ειδωλίων από τους συμμετέχοντες, με την τεχνική της μήτρας.

¹ Οι μήτρες που θα χρησιμοποιηθούν από τους φοιτητές θα έχουν ήδη κατασκευαστεί από τους κεραμίστες. Ως «προπλάσματα» για την κατασκευή τους επιλέχθηκαν ακριβή αντίγραφα δέκα (10) αρχαίων πήλινων ειδωλίων, που έγιναν από τεχνίτες του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ).

Ημέρα 2: ΠΕΜΠΤΗ, 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

15.00 - 17.00 **Κόσμησις**

Παρασκευή λευκού επιχρίσματος και χρωμάτων από πρώτες ύλες, που θα χρησιμοποιηθούν για την επίχριση και επιζωγράφιση των ειδωλίων.

Επίχριση - επιζωγράφιση άψητων ειδωλίων. Η επιφάνεια ορισμένων² ειδωλίων που κατασκευάστηκαν την πρώτη μέρα του εργαστηρίου θα καλυφθεί από τους συμμετέχοντες με λευκό επίχρισμα, με σκοπό να ψηθούν επιχρισμένα. Τα υπόλοιπα θα μείνουν ως έχουν, ώστε να ψηθούν χωρίς επίχρισμα.

² Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται ώστε την τελευταία μέρα του εργαστηρίου να διερευνηθούν και να εντοπισθούν τυχόν διαφοροποιήσεις στο αποτέλεσμα της επιζωγράφισης των ειδωλίων που έχουν επιχριστεί πριν την όπτηση και αυτών που επιχρίστηκαν μετά, καθώς στην έρευνα υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις επί του θέματος.

Επίχριση - επιζωγράφιση ψημένων ειδωλίων. Η επιφάνεια ορισμένων ειδωλίων, που θα έχουν ήδη κατασκευαστεί και ψηθεί από τους κεραμίστες, θα επικαλυφθεί από τους συμμετέχοντες με λευκό επίχρισμα και, εν συνεχεία, θα επιζωγραφιστεί. Στα υπόλοιπα, οι συμμετέχοντες θα διακοσμήσουν την επιφάνεια απευθείας με χρώματα, χωρίς δηλαδή να προηγηθεί επίχριση.³

³ Η διαδικασία αυτή (επίχριση – επιζωγράφιση) επί των ήδη ψημένων ειδωλίων θα επαναληφθεί και την τελευταία μέρα του εργαστηρίου όσον αφορά πλέον στα ειδώλια που θα έχουν κατασκευάσει οι ίδιοι οι συμμετέχοντες. Με τον τρόπο αυτόν, θα έχουν την ευκαιρία να πειραματισθούν και να εξοικειωθούν περισσότερο με τη διαδικασία διακόσμησης των ειδωλίων.

Ημέρα 3: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

08.30 - 20.00 Όπτηση

Σύντομη ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του κλιβάνου και τη διαδικασία όπτησης των ειδωλίων, τροφοδότηση του κλιβάνου με καύσιμη ύλη (ξύλα), τοποθέτηση των πήλινων ειδωλίων εντός του κλιβάνου και έναρξη του ψήσιματος.

Ψήσιμο των ειδωλίων σε κεραμικό κλίβανο⁴ που βρίσκεται στην αυλή του Μουσείου και κατασκευάστηκε το 2014 σύμφωνα με τα πρότυπα αρχαίων κεραμικών κλιβάνων.

⁴ Το ψήσιμο των ειδωλίων θα διαρκέσει περίπου 10 ώρες. Η παρουσία των συμμετεχόντων δεν είναι υποχρεωτική καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Ημέρα 4: ΣΑΒΒΑΤΟ, 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

15.30 - ...όσο πάει Μετά το καμίνι...

Άνοιγμα του κεραμικού κλιβάνου και αφαίρεση των ψημένων πήλινων ειδωλίων.

Επιζωγράφιση (χρωματική διακόσμηση) των ειδωλίων που είχαν κατασκευάσει και επιχρίσει οι συμμετέχοντες πριν το ψήσιμο.

Επίχριση και επιζωγράφιση των ειδωλίων που παρέμειναν άβαφα πριν το ψήσιμο.

Ποιοτική σύγκριση του τελικού αποτελέσματος, δηλαδή των ψημένων ειδωλίων, με βάση τις διαφορετικές πειραματικές μεθόδους κόσμησης που εφαρμόστηκαν πριν το ψήσιμό τους.

Αποτίμηση, σχολιασμός και αξιολόγηση των εργασιών του εργαστηρίου.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΜΘ):

Στεφανή Ευαγγελία, Διευθύντρια ΑΜΘ

Τσαγκαράκη Ευαγγελία, Προϊσταμένη Τμήματος Συλλογών Κεραμικής, Μεταλλοτεχνίας και Μικροτεχνίας

Ζωγράφου Ηλέκτρα, Αρχαιολόγος, Τμήμα Συλλογών Κεραμικής, Μεταλλοτεχνίας και Μικροτεχνίας

Αρβανιτάκη Άννα, Αρχαιολόγος, Τμήμα Συλλογών Κεραμικής, Μεταλλοτεχνίας και Μικροτεχνίας

Καρολίδης Δημήτριος, Προϊστάμενος Τμήματος Συντήρησης, Χημικών & Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας

Φωτιάδου Χρυσάνθη, Συντηρήτρια, Τμήμα Συντήρησης, Χημικών & Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας

Καλτσάς Ιωάννης, Τεχνίτης εκμαγείων ΤΑΠΑ

Μονέδα Αγγελική, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός & Μηχανικός Η/Υ, Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης & Μουσειογραφίας

Ιωαννίδου Έφη, Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης

Μπεχτσή Κατερίνα, Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης

Καφούσιας Μιχαήλ, ασκούμενος φοιτητής, Τμήμα Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών, ΑΠΘ

ΚΕΡΑΜΙΣΤΕΣ:

Γιώργος Βαβάτσης (<http://www.vavatsis.com>)

Κώστας Καρακίτσος – Κέντρο Σύγχρονης Κεραμικής (<http://www.karak.gr/index.php/el/>)

Με την ευγενική χορηγία και στήριξη του Συνδέσμου των Φίλων Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης